

Sečoveljske soline

Lega

Ležijo na skrajnem jugozahodnem delu Slovenije ob ustju reke Dragonije, v južnem delu Pirana. Raztezajo se na približno 700 ha in so največje še delujoče slovenske soline.

Poselitev

V okolici Sečoveljskih solin prevladuje gričevnat svet. Zanj so značilna razložena naselja, za katere je značilna precejšnja oddaljenost hiš ene od druge (50 m). Hiše so razložene po slemenu gričevij v nekakšni verigi, ker za gručasto oblikovano naselje ni prostora. Svoja zemljišča pa imajo lastniki hiš po pobočjih gričevij.

Za tamkajšno gričevje je značilna močna erozija (hitro odnašanje prsti) v porečju Dragonje, kakršne ne srečamo nikjer drugod v Sloveniji.

Zgodovina

Najpomembnejše izmed solin so Piranske, od kateri so se ohranile le še majhne soline v Strunjanu in za slovenske razmere precej velike Sečoveljske soline.

Kdaj so Piranske soline začele nastajati, ni znano, prve pisane podatke pa zasledimo v drugi polovici 13. stoletja v piranskem statutu.

V 14. stoletju so začeli v kristalizacijskih bazenih gojiti t.i. "petolo", umetno gojeno skorjo, ki jo sestavljajo zelene alge, karbonatni minerali in v manjši meri tudi glina.

Vloga "petole" je dvojna: preprečuje soli mešanje z morskim blatom na dnu kristalizacijskega bazena, deluje pa tudi kot biološki filter.

Od 14. stoletja dalje je bila sol iz Piranskih solin zaradi čistosti in bele barve cenjena kot pomembno trgovsko blago.

Zaradi izjemno bogate naravne in kulturne dediščine so bile Sečoveljske soline leta 1989 razglašene za krajinski park.

Solinarji so za orodje uporabljali les in druge naravne materiale, ki so na voljo v bližini solin. Posodo za zajemanje vode imenujemo botaso, palotin pa je orodje za čiščenje kanalov, z gaverom strgajo sol, paloto je orodje za glajenje notranjih nasipov, baticion pa orodje za obdelovanje gline. Vsa ta orodja so se ohranila do danes in jih na delujočih Sečoveljskih solinah še vedno uporabljajo.

Soline so pomemben del slovenske kulturne dedišine, ki pa jo ljudje premalo cenijo.

Podnebje

Najznačilnejša vetra tega območja sta burja in juga. Burja je SV veter in prinaša jasno vreme ter je najpogostejša od novembra do marca. Juga je južni veter, kar pove že njegovo ime in prinaša deževno vreme. Solinarji so bili zmeraj najbolj veseli suhih vetrov, ki so pihali zelo močno. To je namreč pospešilo izhlapevanje vode ter s tem nastajanje soli.

Zanimivosti

Na botanični pomen solin na slovenski obali opozarja podatek, da na tem območju uspeva kar 45 vrst iz Rdečega seznama ogroženih rastlin Slovenije. Redki vretenčarji živijo na solinah v zaostrenih ekoloških razmerah. Soline so tudi naravna ribogojnica. Daleč najbolj pa slovijo kot izjemna ornitološka lokaliteta: zanimiva zaradi gnezdilcev, kot prezimovališče in ena najsevernejših selitvenih postaj v Sredozemlju. Občasno živi na solinah prek 200 ptičjih vrst, okoli 90 vrst pa stalno gnezdi.

VIRI IN LITERATURA:

- Ivan Gams, GEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI SLOVENIJE, Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1998
- dr. Jurij Kunaver, OBČA GEOGRAFIJA, DZS, Ljubljana 2000
- mag. Milan Orožen Adamič, PRIMORJE, Zveza geografskih društev Slovenije, Ljubljana, 1990
- http://www.ff.uni-lj.si/geo/gradiva/studijska_gradiva/geografija_turizma